

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pribeli Erzsébet ügyvéd által képviselt **I. rendű**, a Gál és Társa Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Gál András Levente ügyvéd által képviselt **II. rendű** felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság** (1024 Budapest, Margit krt. 85.) alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe a jogi osztályvezető által képviselt felperesi beavatkozó a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében, és a Tasnádi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Tasnádi Gábor ügyvéd által képviselt mint **I. rendű** alperesi beavatkozó, és a Bitá, Petrik és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Kozma György ügyvéd által képviselt mint **II. rendű** alperesi beavatkozó, az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkoztak, a Fővárosi Bíróság 2008. szeptember 30. napján kelt 25.K.33.539/2007/13. számú ítélete ellen az I. rendű felperes 14. sorszám alatti fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer), az I. rendű alperesi beavatkozónak 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az adóhatóság külön felhívására - 7.500 (hétezer-ötszáz) forint fellebbezési részilletéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű alperesi beavatkozó a hálózatan közlekedő vasúti személyszállító járművek különféle tisztítása tárgyban közzétett ajánlati felhívására mások mellett az 1. részre az I. rendű felperes által vezetett konzorcium, a 2. részre a által vezetett konzorcium tett ajánlatot. A II. rendű felperes mindkét konzorciumnak tagja volt. Az I. rendű alperesi beavatkozó az 1. rész tekintetében az eljárást eredményesnek, míg a 2. rész tekintetében eredménytelennek nyilvánította. Az I. rendű felperes által vezetett konzorcium ajánlatát a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 70. § (3) bekezdése, illetve a Kbt. 88. § (1) bekezdés e) pontja alapján azzal nyilvánította érvénytelenné, hogy a II. rendű felperes ugyanabban a közbeszerzési eljárásban két ajánlatot nyújtott be.

Az I. rendű alperesi beavatkozó eljárást lezáró döntésével szemben a felperesek és a felperesi beavatkozó által benyújtott jogorvoslati kérelmet az alperes a D.319/24/2007. számú határozatában azzal utasította el többek között, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdése alapján nincs jogszerű lehetőség arra, hogy az ajánlattevő egy adott közbeszerzési eljárásban egyszerre szerepeljen közös ajánlattevőként két külön konzorciumban. Kifejtette, hogy az ajánlatkérő a vonatkozó jogszabályokat helyesen alkalmazta, nem szűkítette a versenyt; a közbeszerzési eljárás egy eljárás volt; a Kbt. 70. § (3) bekezdése, a 91.; 92., valamint a 99. §-ból nem lehet olyan következtetést levonni, hogy a részekre történő ajánlattétel következtében adott rész külön, önálló közbeszerzési eljárásnak minősülne. Az I. rendű alperesi beavatkozó ugyanakkor jogszerűen hozott az eredményes 1. részre vonatkozó döntéstől eltérő, eredménytelenséget megállapító döntést a 2. részre.

Az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata iránt a felperesek terjesztettek elő keresetet, az I. rendű felperes elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra kötelezését kérte, a határozat hiányos, helytelen, iratellenes tényállása és logikailag ellentmondásos, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdésében foglalt törvényi feltételeket sértő indokolása miatt. Kifogásolta, hogy az alperes az egységes eljárással kapcsolatos érvelését nem tette a határozata részévé. Másodlagos kereseti kérelmében a határozat megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az általa vezetett konzorcium ajánlata érvényes volt, az ajánlatot érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntés pedig jogszabálysértő. Jogi álláspontja az volt, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdése szerinti feltétel csak az önálló beszerzési tárgynak minősülő egységek (részek) vonatkozásában vizsgálható, és nem

együttesen. Következésképpen nem lehet érvénytelenségi ok, ha két független ajánlati területre különböző összetételű konzorcium tesz ajánlatot. Önmagában az, hogy az ajánlatkérő a két önálló beszerzési tárgyra egy szám alatt hirdette meg az eljárását, nem eredményezheti, hogy a közös ajánlattevők a Kbt. 70. § (3) bekezdésére hivatkozással korlátozva legyenek az ajánlattételben. Hangsúlyozta, hogy a Kbt. 92. § e) pontjában nem tartalmaz olyan részletszabályt, amely alapján valamely ajánlattevőnek az eljárás tisztaságát sértő magatartását lehetséges lenne csak az eljárás egy részére vonatkoztatva értékelni, és az érvénytelenséget csak egy részre vonatkozóan megállapítani, a másik részt pedig eredményesnek minősíteni. Az alperesi értelmezés ezért - a Kbt. alapelveibe ütköző módon - sérti az ajánlattevők esélyegyenlőségét, és indokolatlanul korlátozza a versenyt.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Megállapította, hogy az alperes helytállóan összegezte, és megfelelően rögzítette a jogorvoslati kérelmi elemeket, így az I. rendű felperesi érvrendszer lényegét, és kitért azokra a kérelmi részekre is, amelyek nem szerepeltek valamennyi jogorvoslati kérelemben. Mindezeket külön-külön, kellő részletességgel megválaszolta. Kimerítő módon levezette, hogy attól függetlenül, hogy az I. rendű alperesi beavatkozó részekre bontotta a beszerzés tárgyát, a Kbt. 70. § (3) bekezdése a közbeszerzési eljárás egészére vonatkozik. Indokolása azt is tartalmazta, hogy miért nem volt akadálya a két részre nézve eltérő eredmény kihirdetésének. Az alperes a határozatát a jogorvoslati kérelmet előterjesztők által előadott jogilag releváns tények, érvek, okfejtések figyelembevételével hozta meg. Teljes mértékben eleget tett a tényállás tisztázási kötelezettségének, indokolása teljesítette a Ket. 50. § (1) bekezdése, és a 72. § (1) bekezdés ea) pontjában foglaltakat. A határozata eljárásjogi hibában nem szenvedett, függetlenül attól, hogy az az érvelése, miszerint „az ajánlattevők döntési szabadságának az szab korlátot, hogy ugyanazon ajánlattevők több más ajánlattevővel alkotott külön-külön konzorciumba tömörülve egyazon részre nyújtsanak be ajánlatot”, elírás eredménye. Az anyagi jogi jogkérdés vizsgálatát az elsőfokú bíróság a Kbt. 3. §-ában megfogalmazott törvényi kogenciára hivatkozással, és a Kbt. 50. § (3) bekezdése szerinti részajánlattételi lehetőségre utalással azzal vezette be, hogy az ajánlattevőnek az induláskor kell eldöntenie azt, hogy önálló ajánlattevőként, más ajánlattevővel közösen, vagy pedig alvállalkozóként vesz részt a versenyben. A közbeszerzési eljárás egységét nem érinti az ajánlatkérőnek az a szabad döntése, hogy a közbeszerzés tárgyát egészben kívánja beszerezni, vagy azt részekre bontva biztosítja a részajánlattétel lehetőségét. A részekre bontás nem jelent jogilag külön-külön közbeszerzési eljárásokat, az egy, egységes, egész közbeszerzési eljárás, miként azt a törvény meghatározza. Az I. rendű alperesi beavatkozó egy szám alatt hirdette meg a közbeszerzési eljárást, azaz egyetlen, egységes közbeszerzési eljárást folytatott le, függetlenül attól, hogy megengedte a részajánlattételt. Nem vitatott tény, hogy a II. rendű felperes ugyanabban a közbeszerzési eljárásban ajánlatot tett az I. rendű felperes által vezetett konzorcium tagjaként, és más ajánlattevővel közösen. Ez az eljárása a Kbt. 70. § (3) bekezdésébe ütközik, mert a hivatkozott rendelkezés tilalmazza az ajánlattevőnek az egy közbeszerzési eljáráson belüli eltérő minőségben való megjelenését, és ez a tilalom a közbeszerzési eljárásra, mint egészre áll fenn. A felperesek jogi okfejtésével szemben az elsőfokú bíróság a Kbt.

91. § (1) bekezdése, a 92.§-a és 99. § (1) bekezdésének összevetéséből arra a következtetésre jutott, hogy az a Kbt. 70. § (3) bekezdésének értelmezésén nem változtat, mert a 99. § (1) bekezdéséhez hasonló eltérő rendelkezést a vitatott norma a részekre történő ajánlattételre nem tartalmaz. Mivel a Kbt. 99. § (1) bekezdése alapján részenként külön-külön kell nyertest hirdetni, ezért a Kbt. 92. §-a szerinti eredménytelenség fennállását is csak az egyes részek tekintetében külön-külön lehet vizsgálni, és szükségszerűen megállapítani. Nem volt kifogásolható ezért az, hogy az I. rendű alperesi beavatkozó ugyanazon közbeszerzési eljárásban a két rész értékelésére nézve eltérő eredményre jutott. Az elsőfokú bíróság a felperesek érvelését logikusnak, és ésszerűnek találta, ám mint jogalkalmazó szerv nem vehette át a jogalkotó szerepét; a törvény kifejezett rendelkezése ellenében nem tulajdoníthatott a Kbt. 70. § (3) bekezdésének olyan tartalmat, amely abból nem következik.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a kereseti kérelemben foglaltak szerinti döntés meghozatala érdekében az I. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést. A jogorvoslati, és az elsőfokú peres eljárásban előadottakkal egyezően fejtette ki álláspontját a Kbt. 70. § (3) bekezdése alkalmazhatóságával, annak a Kbt. alapelveivel összhangban álló helyes értelmezésével, és a jogalkotói céllal kapcsolatban. Továbbra is úgy ítélte meg, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmezésre szorul, a tételes normaszöveg tartalma, és emiatt alkalmazása nem egyértelmű, a kogencia sérelme ezért fel sem merülhet. Logikátlanak, és ebből következően tévesnek vélte a Kbt. 70. § (3) bekezdése szerinti törvényi korlátnak az egész közbeszerzési eljárásra kiterjedő értelmezését, amely sérti a Kbt. 1. § szerinti alapelveket is. Nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a jogalkalmazói, és a jogalkotói szerep elhatárolására vonatkozó megállapításával sem. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmaz döntést azzal az állításával kapcsolatosan, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdés alperesi értelmezése, és ennek megfelelő alkalmazása, a Kbt. 1. §-ába foglalt alapelvek, nevezetesen az esélyegyenlőség, a versenykorlátozás tilalma, egyben a verseny tisztaságával kapcsolatos követelmény sérelmét eredményezte. Az I. rendű felperes szerint az elsőfokú bíróság által elírásnak címzett alperesi határozati szövegrész nem tekinthető annak, mert ez az álláspont az ellenkérelemben is megjelent.

A II. rendű felperes a fellebbezésre tett észrevételében a Kbt. 70. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmezését illetően egyetértett az I. rendű felperessel, annak kiemelésével, hogy a vitatott rendelkezést a jogalkotó időközben módosította.

A felperesi beavatkozó észrevételében előadta, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte a Kbt. 70. § (3) bekezdését, mert a konzorciumot egy jelentkezőnek kellett volna tekinteni. Állította, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdése mellett sérelmet szenvedett közvetve a Kbt. 1. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Kbt. 77. §, 83. §, 88. § és 92. §-ai, és az elsőfokú bíróságnak hivatalból kellett volna vizsgálnia, hogy a közbeszerzési eljárás kiírója időközben jogutód nélkül megszűnt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, az I. rendű felperes perköltségben történő marasztalását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítélete helyesen tartalmazza a tényállást, és helytálló az abból levont jogi következtetése is. Teljes körűen egyetértett a Kbt. kogens szabályaiból levezetett, a Kbt. 70. § (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozó, a jogalkalmazói szerepre megfogalmazott ítéleti megállapításokkal. Állította, hogy a Kbt. konkrét rendelkezésébe ütköző, az I. rendű felperesi ajánlat érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés jogszerűségéről hozott határozata nem sértette a közbeszerzési eljárás alapelveit.

Az I. rendű alperesi beavatkozó ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak hangsúlyozásával, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdése nem értelmezhető másképp, mint ahogy le van írva. A Kbt. itt megfogalmazott kogens előírása nem ad lehetőséget arra, hogy a közbeszerzési eljárás helyett annak egy részét lehessen érteni, ha a jogalkotó ezt akarta volna, akkor nyilván ezt a kifejezést használta volna.

A II. rendű alperesi beavatkozó a fellebbezésre ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ezért a felperesi beavatkozó észrevételében fogalt jogszabálysértések felülvizsgálatába nem bocsátkozhatott. Egyetért mindazokkal az elsőfokú ítéleti érvekkel, - utalva az alperesi határozat 5.; 12.; 13. és az ítélet 12. oldalára -, amelyet az elsőfokú bíróság az eljárásjogi jogszabálysértés hiányát illetően fejtett ki. Az elsőfokú bíróság valamennyi kereseti kérelmi elemre, így az I. rendű felperesi kifogások vizsgálatának hiányára is kitért; arra érdemi választ adott, ezért döntése az eljárási szabályoknak megfelel.

Az anyagi jogi kérdést a releváns tények alapján döntötte el, a Kbt. irányadó, az 50. § (3) és 70. § (3) bekezdéseit önállóan, és egymással összefüggésben, a Kbt. egyéb tételes rendelkezéseihez és kogenciájához illeszkedve helyesen értelmezte. Helytállóan állapította meg, hogy a közbeszerzési eljárás részajánlat tétel megengedése esetén is egységes egész, ehhez képest megfelelő, a tételes jogi normából egyenesen következő, külön értelmezést nem igénylő tartalmat tulajdonított Kbt. 70. § (3) bekezdésének. A Kbt. 3. §-ára figyelemmel helytálló az a jogkövetkeztetése, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdése szerint kizárt, hogy az ajánlattevő egy adott közbeszerzési eljárásban egyszerre szerepeljen egyedüli és közös ajánlattevőként vagy más ajánlattevővel együtt a közbeszerzés értékének 10%-át meghaladó alvállalkozóként függetlenül attól, hogy - részajánlat tételi lehetőség esetén - a közbeszerzés tárgyának mely részeire tett ajánlatot.

Az elsőfokú bíróság megfelelően elemezte a Kbt. 91. §, 92. §, és a 99. §-ait. Helyesen vonta le azt a következtetést, hogy részajánlat tétel esetében a részek tekintetében nyertesekkel történő szerződéskötésre előírtakból alappal nem lehet olyan következtetést levonni, hogy a részekre bontott ajánlati kiírás külön, önálló

közbeszerzési eljárásnak minősülne. Az általa kifejtetteket a másodfokú bíróság nem ismétli, a fellebbezésre figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

Feltehetőleg a Kbt. 70. § (3) bekezdésében foglalt előírás megalkotásakor a jogalkotó a részajánlat tétel biztosításával járó ajánlatkérői döntési rendet nem követte végig, ez okból állított fel az ajánlattevői körre nézve egy olyan törvényi korlátot, amely részajánlat megengedése esetén az alapelvi célok megtartásához szükségtelen. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a perben alkalmazandó rendelkezés értelmezésre szorulna. Attól, hogy egy törvényi előírás nem ésszerű, de amúgy egyértelmű, nem értelmezhető át, és nem tehető félre. Azt az elsőfokú bíróság is rögzítette, hogy az I. rendű felperes érvelése logikus, álláspontjának helytállóságát utóbb a jogalkotó is felismerte, amikor a Kbt. 70. § (3) bekezdését a 2008. évi CVIII. törvény 30.§-ával, 2009. április 1-jei hatállyal módosította, a módosított rendelkezések alkalmazására azonban a perben nincs lehetőség.

A Kbt. alapelvi rendelkezései általános törvényi követelményeket határoznak meg a közbeszerzési eljárás valamennyi résztvevője számára. A közbeszerzési eljárás teljes folyamatában az alapelvek érvényesülését az egyes tételes jogi rendelkezések biztosítják, azok a Kbt. egyes jogszabályi előírásaiban realizálódnak, az egyes eljárási típusokhoz tartozó módon. Ennélfogva ha vizsgálándó, hogy a Kbt. alapelvi rendelkezése sérelmet szenvedett-e, nem lehet megkerülni a közbeszerzési eljárás alanyainak mértéket szabó, a konkrét eljárásra irányadó speciális rendelkezéseket. Az általános alapelvek között helyezkedik el a Kbt. 1. § (2) bekezdése szerinti esélyegyenlőség védelme, annak egyik konkrét elvárást öltő formája többek között Kbt. 70. § (3) bekezdése. A Kbt. 70. § (3) bekezdése az a tételes szabály, amelyről az I. rendű felperes úgy vélte, hogy annak az alperes és az eljáró bíróság általi értelmezése alapelvet sértő. A Kbt. 70. § (3) bekezdésében felállított tilalom a törvényalkotónak a tételes jogi normában testet öltő akarata. Az alapelvi rendelkezések megfelelő alkalmazása mellett sem lehet a Kbt. kogens rendelkezésének más tartalmat tulajdonítani, mint amelyet a tételes jogi norma meghatároz. Az alapelvi rendelkezések, köztük az esélyegyenlőség védelme, csak az így, és ilyen tartalommal megfogalmazott tételes jogszabályi rendelkezéshez képest érvényesülhet. Következésképpen az I. rendű felperes érvelésével ellentétben az egyenlő eséllyel történő ajánlattétel a Kbt. 70. § (3) bekezdése szerinti korlátok mellett is teljesült. Nem lehet alapelvi sérelmet megállapítani a Kbt. tételes rendelkezésének célszerűtlen szabályozása miatt sem. Ez utóbbi, a jogalkalmazó általi törvénymódosítással küszöbölhető ki, amelyre időközben sor került. Az alapelvi kifogásokat az alperes, és az elsőfokú bíróság is megfelelő mértékben vizsgálta és arról helytállóan foglalt állást. A fenti indokolásbeli kiegészítéssel ezért osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a jogsérelem hiányára vonatkozó jogi álláspontját.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező I. rendű felperes a Pp. 78. § (1); (2) és 79. § (1) bekezdése valamint a 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes és az I. rendű alperesi beavatkozó másodfokú perköltségének megfizetésére, és az illeték viselésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés c) pontja, 46. § (1) bekezdése, és a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. Az I. rendű felperes az illetékfeljegyzési jog ellenére fellebbezésén 16.500 forint illetéket lerótt, a fellebbezési illeték 24.000 forint, ezért a másodfokú bíróság további 7.500 forint illeték megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2009. május 6. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró,

Dr. Matheidesz Ilona s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő